

بررسی عوامل انجام عمل‌های زیبایی در میان پسران جوان

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۳/۲۹

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۵/۰۲

کد مقاله: ۹۷۰۴۰

شیدا حریت*^۱، مرجان زرنندی^۲

چکیده

در این مقاله به بررسی علل انجام عمل‌های زیبایی بین پسران جوان در سال ۱۳۹۸ پرداختیم و هدف از انجام این پژوهش بررسی میزان و اثر اعتماد به نفس، فرهنگ و باورهای جامعه و... بر افرادی که دست به انجام عمل‌های زیبایی می‌زنند. روش تحقیق پژوهش حاضر روش پیمایشی می‌باشد که به دنبال کسب اطلاعات و تحلیل موضوع پژوهش از طریق خود افراد به وسیله پرسشنامه می‌باشد. از نتایج تحلیل داده‌های پژوهش به این نتیجه رسیدیم که مهم‌ترین عامل انجام عمل‌های زیبایی بین پسرهای جوان، هنجارهای جامعه می‌باشد و تاثیر هنجارها از سایر عوامل بیشتر می‌باشد. لذا راه برون رفت از این بحران، تغییر هنجارهای جامعه به سمت هنجارهایی مانند شخصیت و... به ویژه از طریق رسانه‌های جمعی می‌باشد.

واژگان کلیدی: جوانان، جراحی زیبایی.

مساله ای که به نظر محقق بسیار مهم و پر اهمیت جلوه کرده است، بررسی عوامل انجام عمل های زیبایی در میان پسران جوان در سال ۱۳۹۸ می باشد. به نظر محقق این مساله بسیار دارای اهمیت می باشد زیرا از جنبه های مختلفی بر زندگی افراد اثر گذار است. انجام عمل های زیبایی در سال های گذشته شدت بیشتری پیدا کرده است به طوری که اگر در گذشته تنها بانوان و دختران جوان به سمت انجام این عمل ها می رفتند، امروزه آقایان و به ویژه پسران جوان هم بسیار مایل به انجام این عمل ها هستند و این مساله می تواند تاثیر بسیار زیادی بر روی زندگی آنها بگذارد. لذا محقق چون شاهد افزایش این عمل ها در میان پسران و افزایش تمایل آنها می باشد تصمیم دارد به انجام این تحقیق بپردازد.

پس در واقع بیشتر کسانی این عمل ها را انجام می دهند که توان مالی لازم را دارند و یا کسانی انجام می دهند که این مساله برای آنها بسیار اهمیت دارد و تمامی پس انداز خود را صرف این کار می کنند. بورديو عقیده دارد که طبقات بالا فرهنگی را می سازند که فرهنگ رایج شده و بقیه هم از آن تبعیت می کنند. گیدنز هم بیان می کند که انسان ها در دوران مدرن که تغییرات رایج شده مردم به تغییرات بدن خود هم توجه کرده اند. گافمن هم بیان می کند که چون زندگی صحنه نمایش است افراد دوست دارند به بهترین شکل در آنجا ظاهر شوند.

این مساله نظر محقق را به خود جلب کرده است زیرا برای انجام این عمل های هزینه های زیادی صرف می شود که گاهی غیر ضروری و غیر لازم می باشد و محقق در نظر دارد با استفاده از این پژوهش در حد توان با آگاه سازی افراد در رابطه با این عمل ها و نتایج و عواقب آنها از میزان این هزینه ها در جامعه بکاهد. از طرف دیگر این عمل ها ممکن است عواقبی برای فرد داشته باشند که سلامت او را به خطر انداخته و یا جبران ناپذیر باشند مثل بسیاری از بوتاکس ها که بعد از انجام در صورت جا به جا شده و شکل صورت را به هم میریزد و یا عفونت ایجاد می کند و بسیاری از افراد به علت نا آگاهی از عواقب این عمل ها و یا رفتن به مطب هایی که مجوز این عمل ها را ندارد سلامت خود را به خطر می اندازند. گاهی انجام این عمل ها از سوی قشر زیادی از جامعه آن را به صورت یک فرهنگ پذیرفته بین مردم در می آورده که باعث می شود جوان ها تصور کنند برای پذیرفته شدن در جامعه ناگزیر از انجام این عمل ها می باشند و این امر باعث می شود اعتماد به نفس افراد به خطر بیفتد و از انجام کارهای ضروری و آینده ساز خود غافل شده و به کارهایی که ضرورتی در زندگی ندارند بپردازند لذا این مساله چون در ابعاد مختلفی از زندگی افراد اثر گذار است و شیوع و تمایل انجام به آن روز به روز بیشتر می شود محقق تصمیم دارد این تحقیق را انجام دهد تا به آگاه سازی جامعه و کاهش آسیب های جامعه کمکی کرده باشد.

۲- مبانی نظری و پیشینه تحقیق

(لانده، ۲۰۱۳) در مقاله خود تحت عنوان پذیرش جراحی زیبایی، قدردانی از بدن، درونی کردن ایده آل بدن و مطالعه وبلاگ های فشن در میان نوجوانان با بلوغ دیر رس در سوئد بیان کرد که این مقاله به نگرش نوجوانان به عمل جراحی زیبایی و روابط حاکم بر این نگرش، همچنین موضوعاتی مانند مد و خود ادراکی از بدن، مد و صفحات اینترنتی مرتبط با مد میپردازد. نتایج حاکی از آنست که نوجوانان با شگفتی کمتر راحتتر پذیرای عمل جراحی زیبایی هستند و همچنین در پسر ها به نسبت دختران، انگیزه های اجتماعی برای پذیرش عمل زیبایی بیشتر است.

در هر دومی دختران و پسران، ایده آل تعریف شده در گروه سنی یک نوجوان لاغر اندام و کشیده برای عمل زیبایی مد نظر است. در این نگرش ها اندام دارای مشخصات عضلانی و ورزشکاری خود ادراکی از زیبایی معیار عمل جراحی محسوب نشده اند. در نهایت شایان ذکر است که نوجوانانی که بیشتر در صفحات اینترنتی بوده اند بیشتر به تصویر ایده آل لاغر اندامی گرایش داشته و بیشتر به عمل جراحی گرایش نشان میدهند.

(اریکسون و بلیک، ۲۰۱۲) در مقاله خود تحت عنوان مسائل روان شناختی در عمل زیبایی پلاستیک به این نتیجه رسیدند که هدف جراحی زیبایی افزایش عزت نفس و اعتماد به نفس است. در اکثر بیماران پس از عمل جراحی گزارش این نتایج بعد از عمل موفقیت آمیز بر مبنای رضایت بیمار اندازه گیری می شود. به منظور افزایش رضایت بیمار، عملیات آماده سازی بیمار پس از انجام عمل شامل مواردی چون بحث در مورد خطرات، مزایا، محدودیت ها و نتایج مورد انتظار برای هر روش انجام شده است. به عنوان یک قاعده کلی، بیماران متمایل به عمل جراحی در ارتباط با ظاهر بیرونی خود، بیشتری رضایت را دارند. همچنین دلایل متعددی وجود دارد که بیمارانی که عمل جراحی زیبایی انجام نمی دهند را از رضایت پس از انجام عمل محروم میکند. مثالهای آن مواردی هم چون اختلالات مورفولوژیکی بدنی/نقص کمینه هستند که منجر به بروز بحران هویتی در بیمار شده و گاهی به چند شخصیتی شدن او می انجامد. جراحان پلاستیک می توانند بیماران مبتلا به این شرایط را نسبتا راحت ببینند، زیرا روانپزشکی بخشی جدایی ناپذیر از آموزش مدرسه پزشکی است. اگر یک ارجاع روان پزشکی لازم باشد، روانپزشک باید از تفاوت های ظریف هر یک از این شرایط مطلع باشد.

جی، ۲۰۱۲) در تحقیقی با عنوان «من جراحی زیبایی کرده ام» به بررسی و تحلیل برنامه‌هایی پرداخت که رسانه‌ها از سخنرانی‌های افراد مشهور و محبوب که جراحی‌های زیبایی را تجربه کرده‌اند را پخش کرده‌اند وی بعد از تحلیل این برنامه‌ها و بررسی تأثیر آنها بر افراد عادی به این نتیجه رسید که رسانه‌ها با پخش این برنامه‌ها به عادی‌سازی عملهای زیبایی کمک می‌کنند و نتیجه گرفت افراد هر چه بیشتر از این برنامه‌ها استفاده کنند، تمایل و گرایششان به عملهای زیبایی بیشتر است. (به نقل از حاجی ایول، کبری، ۱۳۹۵)

(فردریک، لور، پملو و لیتیا، ۲۰۰۷) در بررسی مسائل مربوط به جراحی زیبایی و تصویر بدنی و نگرش‌های مردان و زنان در طول عمر، به این نتیجه رسیده‌اند، افرادی که به جراحی زیبایی علاقمند بودند تصویر بدنی ضعیف تری نسبت به کسانی داشتند که علاقه‌ای به جراحی زیبایی نداشتند و به خصوص افراد سنگین وزن و با شاخص حجم بدنی بالا علاقمندی بیشتری به جراحی زیبایی لیپوساکشن نشان می‌دادند و تصویر بدنی ضعیف تری نسبت به افراد دیگر داشتند. (به نقل از خدای، آزاده، ۱۳۹۶)

(هیز، ۲۰۰۷) در تحقیقی تحت عنوان جراحی زیبایی و بازسازی خود از طریق تلویزیون بیان می‌کند جراحی زیبایی از طریق رسانه‌ها و به ویژه تلویزیون به افراد تحمیل می‌شود. تلویزیون باعث خلق بدنهای همگون و گسترش داستانهای مجازی و اغراق گونه از عملهای زیبایی می‌شود، این عملها را هنجارمند نشان داده و در تحریک و انگیزش زنان در عملهای زیبایی پیش از پیش مؤثر واقع می‌شوند. (به نقل از حاجی ایول، کبری، ۱۳۹۵)

(خدای، ۱۳۹۶) در پایان نامه خود تحت عنوان مقایسه اضطراب اجتماعی، افسردگی و وسواس در زنان با و بدون سابقه عمل جراحی زیبایی، بیان کرد: که بین اضطراب اجتماعی زنان با و بدون سابقه جراحی زیبایی تفاوت معناداری وجود دارد با توجه به نتایج به دست آمده، پیشنهاد می‌شود که قبل از انجام جراحی‌های زیبایی در مراکز پوست و مو، توسط روانشناس تشخیص‌های لازم داده شده و مشورت‌های روانشناختی انجام گیرد.

(غفاری و همکاران، ۱۳۹۶) در مقاله خود تحت عنوان مقایسه تأثیر هوش شخصی و هوش بدنی بر علائم اضطراب اجتماعی متقاضیان عمل زیبایی بدن به این نتیجه رسیدند که با توجه به اثر بخشی آموزش‌های هوش شخصی و هوش بدنی در کاهش اضطراب اجتماعی متقاضیان عمل زیبایی بدن، به نظر می‌رسد آموزش‌های هوش شخصی و هوش بدنی باعث کاهش گرایش متقاضیان به عمل زیبایی بدن می‌شود.

(حاجی ایول، ۱۳۹۵) در پایان نامه خود تحت عنوان مطالعه رابطه میان مولفه‌های سرمایه فرهنگی و گرایش زنان به عمل‌های جراحی زیبایی، به این نتیجه رسید که نارسایی در مؤلفه‌های سرمایه‌های فرهنگی، یکی از عوامل عمده در گرایش زنان به انجام جراحی‌های زیباشناختی است. بنابراین، لازم است در برنامه‌های مداخله‌ای جهت تعدیل و اصلاح تمایل و رفتار بیمارگونه زنان نسبت به جراحی‌های زیبایی، ارتقای سرمایه‌های فرهنگی مد نظر قرار گیرد.

(جلالی، ۱۳۹۵) در پایان نامه خود تحت عنوان مقایسه اختلال وسواس و بد شکلی بدنی در زنان دارای جراحی زیبایی متعدد (دو بار و بیشتر) و زنان بدون جراحی زیبایی، نتایج حاکی از آن بود که بین میزان اختلال وسواس و اختلال بد شکلی بدنی در زنان دارای جراحی زیبایی متعدد و بدون جراحی زیبایی تفاوت معناداری وجود دارد، به عبارت دیگر اختلال وسواس و بدشکلی بدنی در زنان دارای جراحی زیبایی متعدد به طور چشمگیری بیشتر از زنان بدون جراحی زیبایی می‌باشد.

(باغبان بوساری و همکاران، ۱۳۹۵) در مقاله خود تحت عنوان وضعیت سلامت روان قبل و بعد از عمل جراحی زیبایی بینی، به این نتیجه رسیدند که خط سیر علائم اختلالات روانی در ۳ تا ۶ ماه پس از جراحی انحراف قابل ملاحظه‌ای نسبت به قبل از جراحی نداشت. این یافته می‌تواند نشان‌دهنده وجود علائم روانی دیرین پیش از عمل زیبایی باشد.

(کیودی و همکاران، ۱۳۹۵) در مقاله خود تحت عنوان نقش ابعاد تصویر بدنی، حمایت اجتماعی و اعتقادات مذهبی در پیش‌بینی انجام عمل زیبایی بوتاکس به این نتیجه رسیدند که طرحواره ظاهر بدن، حمایت درک شده از طرف افراد مهم و حمایت درک شده از طرف خانواده در پیش‌بینی انجام عمل زیبایی نقش دارند.

جدول ۱- خلاصه پیشینه‌های تحقیق

نام محقق	نام یا موضوع تحقیق	سال	نتیجه
لاند	پذیرش جراحی زیبایی، قدردانی از بدن، درونی کردن ایده آل بدن و مطالعه وبلاگ‌های فشن در میان نوجوانان با بلوغ دیر رس در سوئد	۲۰۱۳	نوجوانترهای با سن کمتر راحتتر پذیرای عمل جراحی زیبایی هستند و همچنین در پسر ها به نسبت دختران، انگیزه‌های اجتماعی برای پذیرش عمل زیبایی بیشتر است
اریکسون و بلیک	مسائل روان شناختی در عمل زیبایی پلاستیک	۲۰۱۲	هدف جراحی زیبایی افزایش عزت نفس و اعتماد به نفس است
جی	مد جراحی زیبایی کرده ام	۲۰۱۲	افراد هر چه بیشتر از این برنامه‌ها که افراد مشهور با عمل‌های زیبایی را نشان می‌دهد استفاده کنند، تمایل و گرایش شان به

عملهای زیبایی بیشتر است			
افرادی که به جراحی زیبایی علاقمند بودند تصویر بدنی ضعیف تری نسبت به کسانی داشتند که علاقه ای به جراحی زیبایی نداشتند	۲۰۰۷	بررسی مسائل مربوط به جراحی زیبایی و تصویر بدنی و نگرش های مردان و زنان در طول عمر	فردریک، لور، پم لو ولتیتیا
جراحی زیبایی از طریق رسانه ها و به ویژه تلویزیون به افراد تحمیل میشود	۲۰۰۷	جراحی زیبایی و بازسازی خود از طریق تلویزیون	هیز
بین اضطراب اجتماعی زنان با و بدون سابقه جراحی زیبایی تفاوت معناداری وجود دارد	۱۳۹۶	مقایسه اضطراب اجتماعی، افسردگی و وسواس در زنان با و بدون سابقه عمل جراحی زیبایی	خدای
آموزش های هوش شخصی و هوش بدنی باعث کاهش گرایش متقاضیان به عمل زیبایی بدن می شود	۱۳۹۶	مقایسه تاثیر هوش شخصی و هوش بدنی بر علایم اضطراب اجتماعی متقاضیان عمل زیبایی بدن	غفاری و همکاران
نارسایی در مؤلفه های سرمایه های فرهنگی، یکی از عوامل عمده در گرایش زنان به انجام جراحی های زیباشناختی است	۱۳۹۵	مطالعه رابطه میان مؤلفه های سرمایه فرهنگی و گرایش زنان به عمل های جراحی زیبایی	حاجی ابول لو
اختلال وسواس و بدشکلی بدنی در زنان دارای جراحی زیبایی متعدد به طور چشمگیری بیشتر از زنان بدون جراحی زیبایی می باشد	۱۳۹۵	مقایسه اختلال وسواس و بدشکلی بدنی در زنان دارای جراحی زیبایی متعدد (دو بار و بیشتر) و زنان بدون جراحی زیبایی	جلالی
وجود علایم روانی دیرین پیش از عمل زیبایی باشد	۱۳۹۵	وضعیت سلامت روان قبل و بعد از عمل جراحی زیبایی بینی	باغبان بوساری و همکاران
طرحواره ظاهر بدن، حمایت درک شده از طرف افراد مهم و حمایت درک شده از طرف خانواده در پیش بینی انجام عمل زیبایی نقش دارند	۱۳۹۵	نقش ابعاد تصویر بدنی، حمایت اجتماعی و اعتقادات مذهبی در پیش بینی انجام عمل زیبایی بوتاکس	کیودی و همکاران

برای بیان مبانی نظری این مقاله ابتدا با نظر بوردیو به نقل از (کبری حاجی ابول لو، ۱۳۹۵) شروع می کنیم که عقیده داشت چهار نوع سرمایه فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی و نمادین داریم او مدعی است که مصرف فرهنگی روشی است برای آن که قشرهای مختلف خود را از دیگران متمایز کنند و مدعی منزلت بالاتری شوند و به همین میزان، فرهنگ جزئی از سیاست طبقاتی است مشخصاً تولید و مصرف فرهنگی روشی است که قشرهای طبقه ی حاکم از طریق آن به دنبال ایجاد و حفظ سلطه شان هستند، آنها میخواهند تا ذایقه-ها، ترجیحات و معیارهای فرهنگی و سبک زندگی خودشان را به ارزشمندترین و مطلوب ترین مبدل سازند و منزلت هژمونیک آنها حفظ شود.

پس میتوان نتیجه گرفت به دلیل سود هایی که از طریق این عمل ها به گروه هایی که ساختار جامعه جایگاه بالاتری دارند می رسد آنها در تلاشند تا معیار زیبایی را زیبایی از طریق عمل های زیبایی جلوه دهند و این مساله را از طریق سرمایه فرهنگی و آموزش در افراد درونی کنند. به دنبال این جریان کسانی که سرمایه اقتصادی بالایی دارند توانایی انجام این عمل ها را دراند لذا به انجام آنها اقدام می کنند اما قشری که سرمایه اقتصادی کاملی برای این عمل ها ندارند دچار احساس محرومیت و انزجار از جامعه می شوند و لذا مشکل های متعددی از جمله ایجاد شخصیت های کاذب در فضای مجازی که یکی از راه هایی است که آنها را به خواست درونی خود می رساند، منجر می شود.

گافمن به نقل از (مهدی امیدی، ۱۳۹۱) یکی از اولین نظریه پردازانی است که به بدن توجه نموده است. او در نظریه نمایشی خود عقیده دارد افراد وارد اجتماع می شوند و باید به بهترین شکل پیشرفت کنند و لذا تعاملات آنها جنبه نمایشی به خود می گیرد.

از نظر او، هر کنش اجتماعی را میتوان با استفاده از یک استعاره تئاتری بررسی نمود. گافمن زندگی اجتماعی را مجموعه ای از نقشهای نمایشی به سان اجرای نقش در صحنه نمایش تئاتری میداند و معتقد است که میان اجراهای تئاتری و انواع کنش های متقابل افراد در زندگی روزانه شباهت بسیاری وجود دارد. گافمن در قیاس صحنه نمایش با کنش متقابل اجتماعی تا آنجا که میتواند جلو میرود. به نظر او در هر کنش متقابلی یک جلوی صحنه ای وجود دارد که با پیش صحنه اجرای تئاتری قرینه است. بازیگران صحنه تئاتر و نیز زندگی اجتماعی، هر دو به حفظ ظاهر، پوشیدن لباس مناسب و وسائل آرایی علاقه مندند. وانگهی در هر دو اجرا، یک نوع عقب صحنه وجود دارد که بازیگران میتوانند به آنجا برگردند و خودشان را برای اجرا آماده سازند. در پشت صحنه، بازیگران میتوانند نقشهایشان را وانهند و خودشان بشوند (رویترز به نقل از مهدی امیدی، ۱۳۹۱)

با توجه به نظر گافمن میتوان بیان کرد که زندگی امروز هرچه بیشتر حالت نمایشی به خود گرفته است و انسان ها به ویژه جوانها برای جلب توجه بیشتر در زندگی روزمره که به سان صحنه تیاتر است به کار های زیادی دست می زنند از جمله آنها عمل زیبایی است. هرچند به تصور نادرستی که رایج شده است انجام این عمل ها باعث زیبایی بیشتر در صحنه تعاملات می شود اما چه

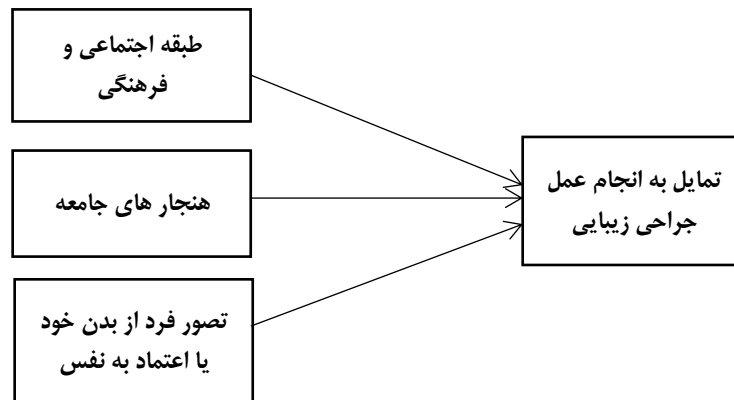
بسا خود فرد و نزدیکانش در پشت صحنه نه تنها علاقه ای به انجام عمل ها نداشتند بلکه از انجام آن ناراضی هستند اما برای اینکه این امر باعث می شود از طرف سایر افراد پذیرفته شوند این نارضایتی را بروز نمی دهند.

گیدنز هم به نقل از مهدی امیدوی به چگونگی تجربه مردم در دوران مدرن علاقمند بوده و لذا به رابطه میان تاثیرات جهانی و مفهوم "خود" و "هویت" در عصر مدرن توجه داشته و معتقد است که بدن نیز تحت تاثیر این عنصر قرار گرفته است. او دوره مدرن را دوره ای میدانند که با "باز اندیشی" مشخص میشود گیدنز بر این نکته تاکید می ورزد که این اندیشیدن و بررسی مداوم کنشها و باورها سبب تغییر دادن جهان پیش روی افراد میشود همچنین بدن، در معرض انواع رژیم ها (مانند رژیم غذایی و برنامه های ورزشی) قرار دارد که نه تنها به افراد در قالب ریزی بدنهایشان کمک میکند بلکه در باز اندیشی خود و نیز باز اندیشی نوگرایی به معنای آن نقش دارند. نتیجه این قضیه، وسواسی است که در جهان نوین در مورد بدنها و خود هایمان داریم (رویترز به نقل از مهدی امیدوی، ۱۳۹۱)

با توجه به نظر گیدنز می توان نتیجه گرفت که افراد دنیای مدرن در بازاندیشی درباره خود بدن را هم جزیی از آن محسوب کردند و این امر سبب شد درباره بدن و زیبایی خود در شک قرار گیرند و مدام آن را تغییر دهند تا به وضع مطلوبی که آگاهی درستی هم از آن ندارند برسند و این امر میتواند سایر جنبه های بازاندیشی را تحت الشعاع خود قرار دهد و توجه انسان ها را صرفا بر روی خود معطوف کند و به کار های مختلفی از جمله رژیم های طاقت فرسا و انواع عمل های زیبایی روی بیاورند. از نظرات بالا و ترکیب آنها میتوان نتیجه گرفت که انسان های امروز به علت اینکه عمل های زیبایی نوعی فرهنگ رایج در میان مردم شده است (و این اقدام را قشر های متمدول و برای حفظ سلطه خود انجام داده اند) و اینکه تصور می کنند انجام عمل های زیبایی ظاهری به آنها می دهد که از سوی سایرین پذیرفته شده است و اینکه تصور می کنند تغییر در خود بدن را هم شامل میشود (و امروزه به باز سازی بدن بیش از بازسازی اندیشه توجه می شود) به عمل های زیبایی روی می آورند و در واقع می توان گفت با انجام این عمل ها از استرس آنها برای حضور در جامعه کم میشود و حس بهتری نسبت به خود پیدا می کنند و به نوعی اعتماد به نفس آنها افزایش می یابد.

۳- فرضیه های تحقیق

- ۱- بررسی رابطه هنجار های جامعه و میزان تمایل به انجام عمل های زیبایی
  - ۲- بررسی رابطه تصور افراد از بدن خود و یا میزان اعتماد به نفس و میزان تمایل آنان به تغییر در بدن
  - ۳- بررسی رابطه طبقه اجتماعی و فرهنگی افراد و میزان انجام عمل های زیبایی در میان آنها
- مدل زیر هم مدل مفهومی تحقیق است:

شکل ۱- مدل مفهومی تحقیق

۴- اهداف تحقیق

- هدف کلی از انجام این تحقیق بررسی عوامل انجام عمل های زیبایی در میان پسران جوان در سال ۱۳۹۸ می باشد.
- هدف جزیی از انجام این پژوهش به شرح زیر می باشد:
- بررسی میزان اعتماد به نفس بر روی میزان انجام این عمل ها در میان پسران جوان
  - بررسی فرهنگ و باور های جامعه بر روی میزان انجام عمل های زیبایی در میان پسران جوان
  - بررسی نوع دید جامعه نسبت به افرادی که عمل های زیبایی را انجام می دهند.

– بررسی طبقه اجتماعی افرادی که دست به انجام عمل‌های زیبایی می‌زنند.
هدف کاربردی:

از دید محقق این پژوهش می‌تواند در درجه اول بر روی خود جوان‌ها اثر گذار باشد و آنها را آگاه سازد و هم چنین می‌تواند مورد استفاده نهاد‌های فرهنگی و آموزشی از جمله مدارس، دانشگاه‌ها، تلویزیون و ... قرار گیرد. هم چنین سایر پژوهشگران هم می‌توانند از این تحقیق استفاده کرده و بر روی جنبه‌های دیگری از این مساله کار خود را شروع کنند.

۵- روش تحقیق

روش تحقیق پژوهش حاضر روش پیمایشی می‌باشد که به دنبال کسب اطلاعات و تحلیل موضوع پژوهش از طریق خود افراد به وسیله پرسشنامه می‌باشد.

۶- جامعه آماری

جامعه آماری در این تحقیق کلیه پسران جوان در شهر اصفهان می‌باشد. از میان ۱۴۵ نفر پاسخگو تمامی آنها از جامعه مردان بودند. میانگین سن آنها ۲۵ سال بود.

۷- ابزار تحلیل داده‌ها

تحلیل این پژوهش به وسیله نرم افزار اسپس اس انجام می‌گیرد.

۸- متغیرها

متغیر وابسته در این پژوهش میزان تمایل پسران جوان به انجام عمل جراحی زیبایی است.
متغیرهای مستقل در این پژوهش که انتظار می‌رود با متغیر وابسته رابطه داشته باشند عبارتند از: هنجارهای جامعه، تصور فرد از بدن خود یا میزان اعتماد به نفس و طبقه اجتماعی و فرهنگی افراد

۹- آزمون فرضیه‌ها

اولین فرضیه تحقیق تاثیر هویت بازاندیشانه بر میزان تمایل به انجام عمل‌های جراحی زیبایی بود که گویه‌هایی که این متغیرها را می‌سنجیدند هر دو در سطح فاصله‌ای بودند لذا از آزمون پیرسون برای بررسی میزان همبستگی آنها استفاده شد. بنابراین آزمون انجام شده رابطه میان این دو متغیر معنادار بود و شدت همبستگی میان آنها کم اما مستقیم بود زیرا سیگنیفیکیت برابر ۰,۰۳ شد.

دومین فرضیه تاثیر هنجارهای جامعه بر تمایل به انجام عمل‌های جراحی زیبایی بود که گویه‌هایی که این متغیرها را می‌سنجیدند هر دو در سطح فاصله‌ای بودند لذا برای آنها از آزمون پیرسون استفاده شد. بنابراین آزمون انجام شده رابطه میان این دو متغیر معنادار و شدت همبستگی آنها زیاد و مناسب مستقیم بود زیرا سیگنیفیکیت برابر ۰,۰۰ شد.

سومین فرضیه تاثیر طبقه اجتماعی و فرهنگی بر تمایل به انجام عمل‌های جراحی زیبایی بود که گویه‌هایی که این متغیرها را می‌سنجیدند در سطوح رتبه‌ای و فاصله‌ای بودند لذا برای سنجش آن از آزمون کراسکال وایس استفاده شد زیرا بعد از انجام آزمون کالماگروف اسمیرنوف یا آزمون نرمال بودن متوجه شدیم که داده‌های ما نرمال نیست. بنابراین آزمون انجام شده سیگنیفیکیت ۰,۰۵۷ میباشد که نشانگر این است که تفاوت میانگین میان متغیرها زیاد است و معنادار هم نیست.

به منظور بررسی تاثیر همزمان متغیرهای مستقل بر متغیر وابسته (میزان تمایل به انجام عمل‌های جراحی زیبایی) و بررسی اینکه مجموعه متغیرهای مستقل چند درصد از واریانس تغییرات متغیر وابسته را تبیین می‌کند از رگرسیون چندگانه و تحلیل رگرسیون استفاده شد. نتایج آزمون رگرسیون بیانگر این بود که آر اسکور برابر ۰,۵۲۶ شد که نشانگر معنادار بودن روابط متغیرهای مستقل و تاثیرات آنها بر روی متغیر وابسته می‌باشد اما در میان متغیرهای مستقل تنها متغیر هنجارهای جامعه با بتای ۰,۷۰۵ و سیگنیفیکیت ۰,۰۰ متغیر اثرگذار بر پیش بینی صحیح متغیر وابسته می‌باشد.

جدول ۲- نتایج آزمون رگرسیون

خطای استاندارد برآورد St.Er.Of Estimate	ضریب تعیین تعدیل شده Adj.R squar	ضریب تعیین R Squar	ضریب هم بستگی چندگانه R
۵,۸۰۳۰۴	۰,۵۱۱	۰,۵۲۶	۰,۷۲۵

جدول ۳- نتایج همبستگی ضرایب متغیرهای مستقل با متغیر وابسته (تمایل به عمل زیبایی)

Sig.	T	beta	St.Er	B	
۰,۰۰۰	۹,۳۰۹	۰,۷۰۵	۰,۱۵۰	۱,۳۹۴	هنجار های جامعه
۰,۳۱۶	۱,۰۰۹	۰,۰۷۷	۰,۰۴۴	۰,۰۴۵	هویت بازانديشانه
۰,۳۱۷	۱,۰۰۵	۰,۰۷۳	۰,۱۲۱	۰,۱۲۱	طبقه اجتماعی و فرهنگی

۱۰- یافته ها و نتیجه گیری

بنابر نتایج به دست آمده از طریق تحلیل و توصیف داده ها این نکته معلوم شد که مهم ترین متغیری که باعث تمایل مردان جوان به انجام عمل جراحی زیبایی می شود هنجار های موجود در جامعه است و سایر عوامل تاثیرشان به اندازه هنجار های جامعه نیست از این بحث میتوان به این نتیجه رسید که نظر گیدنز که بیان می کرد انسان های مدرن همانطور که پیشرفت تکنولوژی را دارند به پیشرفت بدن خود هم توجه می کنند و لذا این مساله از هنجار های جامعه شده است.

و از دید گافمن که بیان می کند ما انسانها به این دلیل که محیط جامعه را صحنه نمایش می بینیم دوست داریم به بهترین شکل در آن حضور پیدا کنیم و لذا این جلوه گری و صحنه نمایش شدن زندگی هم در جامعه ما مورد توجه قرار گرفته است و نتایج این تحقیق تایید این نظریات را اثبات می کند. بعد از انجام عملیات آماری و آزمون ها به این نتیجه رسیدیم که نظریات فرضیه های ما را تایید می کند و بیشترین متغیر اثرگذار بر میزان تمایل جوانان به انجام عمل جراحی زیبایی متغیر هنجار های جامعه بود.

تا زمانی که هنجار های تایید کننده عمل جراحی زیبایی در جامعه پا برجاست و میزان مقبولیت اجتماعی افراد به ظاهر فیزیکی آنها وابسته است، میزان تمایل کاهش پیدا نمی کند. تا چند سال پیش بیشتر تمایل به انجام عمل جراحی زیبایی در میان بانوان رایج بود اما امروزه در میان مردان هم بسیار فراگیر است زیرا همه به دنبال پاسخ گویی به نیاز فطری خود یعنی حس تعلق و دوست داشتن هستند که مازلو هم در طبقه بندی نیاز های خود آنها در میان نیاز های متعالی انسان قرار داده بود. پس می توان گفت هنجار های موجود در جامعه بیشترین اثر را بر تمایل جوانان به عمل جراحی زیبایی دارد و لذا راه برون رفت از بحران این تمایل تلاش برای تغییر هنجار های جامعه است. اگر هنجار های جامعه را به سمتی ببریم که اعتماد به نفس در افراد تقویت شود و ملاک مقبولیت در جامعه شخصیت و سایر عوامل انسانی باشد و کمتر به ظواهر توجه شود می توان این بحران را تا حدی کنترل کرد. اما از آنجایی که تغییرات در امور ناملموس مثل عوامل فرهنگی و عناصر آن یعنی هنجار بسیار دیر انجام می گیرد و تدریجی است نباید انتظار تغییر یکباره داشت بلکه باید صبوری کرد و از برنامه ریزی های بلند مدت برای رسیدن به نتیجه موثر استفاده کرد. برای به انجام رساندن این تغییر در هنجار ها موثر ترین راه رسانه های جمعی به ویژه فضای مجازی است که اگر افرادی که در آن فضا مقبولیت اجتماعی دارند و الگوی تقلیدی جوانان قرار می گیرند به بازسازی این هنجار ها بپردازند می توان به بهبود اوضاع امید داشت. اما برای این کار هم لازم است خود افرادی که در گروه مرجع قرار دارند باور های خود را تغییر دهند و همانطور که قبلا بیان شد این امر تدریجا صورت می پذیرد و نباید در این راه منتظر نتایج کوتاه مدت ماند و اگر نتایج کوتاه مدت هم به دست بیاید امکان اینکه موقتی باشند و زود اثر آنها از بین برود زیاد است.

هم چنین باید باور به خود و اعتماد به نفس را از زمان کودکی در بچه ها درونی کرد زیرا یادگیری های دوران کودکی بسیار سخت قابل تغییر هستند. تا زمانی که ما به کودکان خود اجازه می دهیم از سنین بسیار پایین آرایش صورت و مو داشته باشند و برای آنها این اعمال را ملاک زیبایی تعریف می کنیم و این باور را در بچه ها به وجود می آوریم که پرنسس و پرنس هستند و به عنوان پدر مادر تلاش می کنیم بچه های خود را شبیه مدل های اینستاگرامی کنیم، تغییر در این تمایل اتفاق نمی افتد.

منابع

۱. امید، م. (۱۳۹۱)، «بررسی علل اجتماعی گرایش به جراحی زیبایی (نمونه موردی شهر اصفهان)»، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه علامه طباطبائی، ۱-۲۰۹
۲. باغبان بوساری، م؛ موسوی، و؛ و همکاران. (۱۳۹۵)، «وضعیت سلامت روان قبل و بعد از عمل جراحی زیبایی بینی»، مجله علمی دانشگاه علوم پزشکی گرگان: دوره ۱۸، شماره ۲، صفحات ۸۴ تا ۹۰
۳. جلالی، س. (۱۳۹۵)، «مقایسه اختلال وسواس و بد شکلی بدنی در زنان دارای جراحی زیبایی متعدد (دو بار و بیشتر) و زنان بدون جراحی زیبایی»، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شاهرود، ۱-۸۱
۴. حاجی ابول، ک. (۱۳۹۵)، «مطالعه رابطه میان مولفه های سرمایه فرهنگی و گرایش زنان به عمل های جراحی زیبایی»، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه گیلان، ۱-۵۵
۵. خدای، آ. (۱۳۹۶)، «مقایسه اضطراب اجتماعی، افسردگی و وسواس در زنان با و بدون سابقه عمل جراحی زیبایی»، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تحقیقات شاهرود، ۱-۶۱
۶. غفاری، م؛ نریمانی، م؛ بشرپور، س؛ حاجلو، ن. (۱۳۹۶)، «مقایسه تاثیر هوش شخصی و هوش بدنی بر علایم اضطراب اجتماعی متقاضیان عمل زیبایی بدن»، نشریه روان پرستاری: دوره ۵، شماره ۳، صفحات ۳۷ تا ۴۷
۷. کبودی، س؛ سلیمی، ا؛ کاووسی، ح؛ ابراهیمی، ع؛ اشتریان، ح؛ و همکاران. (۱۳۹۵)، «نقش ابعاد تصویر بدنی حمایت اجتماعی و اعتقادات مذهبی در پیش بینی انجام عمل زیبایی بوتاکس»، مجله دانشگاهی علوم پزشکی مازندران: دوره ۲۶، شماره ۱۴۴، صفحات ۲۱۹ تا ۲۲۹
8. ericksen w, billik s. (2012). Psychiatric Issues in Cosmetic Plastic surgery. *psychia q*, 83(3), 843-52
9. unde c. (2013). Acceptance of cosmetic surgery, body appreciation, body ideal internalization, and fashion blog reading among late adolescents in Sweden. *body image*, 4(10), 632-635.